

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. március hó 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás vétségének kísérlete és más bűncselekmény miatt ... vádlott ellen indított büntető ügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. május 18. napján kihirdetett KB.I.19/2015/10. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottal szemben alkalmazott próbára bocsátást megrovás intézkedésre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. május 18. napján kihirdetett Kb.I.19/2015/10. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta a Btk.345.§-ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétségében, ezért egy évre próbára bocsátotta. Ellenben a vádlottat a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés bc) pontja szerint minősülő folytatólagosan, szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás vétségének kísérlete miatt emelt vád alól felmentette. Kötelezte a vádlottat 930,- ft bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész a nyilatkozattételre három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg a védő felmentés érdekében fellebbezett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.598/2016/1. számú átiratában arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására. A másodfokú ügyészi álláspont szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, a Btk.351.§ (2) bekezdés b) és c) pontjai szerint hiányos, és iratellenes. Nem szerepel ugyanis a felmentő rendelkezéshez kapcsolódó tényállás az ítélet tényállási részében. Ez a hiányosság önmagában a 2. oldal utolsó bekezdésének a 3. oldal első bekezdésének, és a 2. bekezdés három első mondatának a tényállásba emelésével kiküszöbölhető. Az iratellenesség kiküszöbölésére azonban nincs lehetőség. A vádirat szerint a vádlott a 2014. július, augusztus és szeptember hónapokra vonatkozó szolgálati jegyeken közölt hamis adatokat az utazási költségterítés érdekében.

A 2015. március 18-i folytatólagos gyanúsított kihallgatásán a katonai ügyész a terhelttel ezt a gyanúsítást közölte. Ekkor a terhelt vallomást nem tett. A nyomozati iratok 107. oldalán található írásbeli vallomásában azonban egyértelműen elismerte, hogy a gyanúsításban írt időpontokban nem utazott haza, a tárgyaláson pedig, ezt a vallomását fenntartotta. Ezt a nyilatkozatot azonban a katonai tanács nem értékelte, pedig egyértelműen a bűnösség irányába mutat. A másodfokú ügyészi álláspont szerint ez a megalapozatlanság a másodfokú katonai tanács részéről nem küszöbölhető ki.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a felmentés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Utalt arra, hogy a vádlott által kitöltött szolgálati jegy az adott alakulat több szervezeti egységén is átment, többszörösen ellenőrzésre került. A vádhatóság képviselője maga sem vitatta azt, hogy az alakulatnál időben tudomást szereztek arról, hogy a vádlott nem ment haza. Minden lehetőség rendelkezésre állt ahhoz, hogy az alakulat megfelelő szervei korrigálják a szolgálati jegy tartalmát. A vádlott ténylegesen azt is hitte, hogy az kijavításra került. A védői álláspont szerint a szolgálati jegy korrigálása a vádlott érdekkörén kívül esik, és kijavításra nem volt lehetősége, mert akkor az nem egyezett volna az egyéni tevékenységi lapjával. Kifogásolta a védő, hogy az alakulatnál két hónapon át senki nem tette szóvá a vádlott ilyen jellegű hibáját, vagy mulasztását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében a másodfokú ügyészi átiratban írt indítványt tartotta fenn. Felhívta a figyelmet arra, hogy az elsőfokú katonai tanács a tárgyalás kitűzésekor megsértette a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, amely azonban nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására. Hangsúlyozta, hogy a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa által megállapított tényállás hiányos és iratellenes. A tényállásban a felmentésre vonatkozó rész nem is szerepel. Álláspontja szerint ez a hiányosság kiküszöbölhető lenne, hiszen az indokolás a tényállásból hiányzó részeket tartalmazza, azonban elmulasztotta értékelni az elsőfokú katonai tanács azt, hogy a vádlott a folytatólagos gyanúsított kihallgatása után tett írásbeli vallomásában elismerte az elkövetést. A másodfokú ügyészi álláspont szerint ez a megalapozatlanság már nem küszöbölhető ki a másodfokú eljárásban, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy tartalékos szolgálatának teljesítése során az alakulat részéről a megfelelő segítséget nem kapta meg. A bevonulását követően rögtön „öt szúrták ki”, és személyes ellenszenv nyilvánult meg vele szemben. Előjárói bármikor megakadályozhatták volna, hogy az mulasztásából bírósági ügy legyen, de nem tették. A vádlott úgy értékelte, hogy a terhére megállapított cselekményért más személy is felelős.

A vádlott és a védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált. A Be.348.§ (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel azonban mellőzte a felülbírálatot az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezése tekintetében, figyelemmel arra, hogy azt fellebbezés nem támadta.

A felmentésre irányuló vádlotti és védői fellebbezés, valamint a hatályon kívül helyezésre irányuló másodfokú ügyészi indítvány nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács eljárása során megszegte a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, mert a vádiratnak a bíróságra érkezését követően csak mintegy 10 hónappal később intézkedett az ügy kitűzésére. Megállapítható ugyanakkor az is, hogy ez a mulasztás nem volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, illetve hogy az elsőfokú katonai tanács tárgyalása során az egyéb eljárási szabályokat betartotta.

A bíróság a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlott a tárgyaláson érdemi vallomást nem, csupán büntetőjogi felelősségét tagadó rövid nyilatkozatot tett. A nyomozás során a gyanúsított kihallgatása során nem kívánt vallomást tenni, azonban még a nyomozati szakban rövid írásbeli vallomást tett, amelyben a büntetőjogi felelősséget nem ismerte el. Az írásbeli vallomás tartalmazza a vádlott védekezését. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 2. oldal 6. bekezdésétől az 5. oldal 2. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus magyarázatát adta annak, hogy a vádlott terhére miért vádiratitól eltérő, a vádlotti felelősséget szűkebben megállapító tényállást állapított meg, illetve azt is, hogy a vádlott tagadó nyilatkozatát, illetve védekezését mely részében nem fogadta el a tényállás alapjául. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottra nézve terhelő történeti tényállás alapjaként nem a vádlottnak valamely általános tartalmú kijelentését, vagy a mobiltelefonos híváslisták adatait fogadta el, hanem a felelősséget abban a körben látta megállapíthatónak, ahol a vádlott beismerése konkrét, tényszerű volt, és azt okirati bizonyítékok, valamint tanúk közvetlen észlelésen alapuló vallomásai is alátámasztották. A vádiratnak a 2014. július havi szolgálati jegyre vonatkozó megállapításai bűncselekmény elkövetésére nem utalnak, azonban a 2014. augusztusi szolgálati jegy vonatkozásában tartalmaz utalást arra, hogy valótlan tartalommal került kitöltésre. Az elsőfokú katonai tanács által rögzített történeti tényállás azonban kizárólag a szeptemberi szolgálati jegy vonatkozásában tartalmaz a hamis magánokirat felhasználása vétségét megalapozó megállapításokat. A tényállás tehát nem tartalmazza, hogy a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. augusztusi szolgálati jegy kapcsán miért nem látta megállapíthatónak, hogy valótlan tartalommal került kitöltésre és felhasználásra. Megállapítható ugyanakkor, hogy az elsőfokú ítélet indokolása harmadik oldalán ezek a megállapítások szerepelnek, amelyet mint az indokolásnak a tényállásra vonatkozó lényeges megállapításait a Kúria Bhar.I.1552/2012/5. számú határozatában írtaknak megfelelően a tényállás részének kell tekinteni.

Hangsúlyozza azonban a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa azt, hogy ezen megállapításokra csupán a hamis magánokirat felhasználása vétsége tekintetében hivatkozik, figyelemmel arra, hogy a vádlott csalási cselekménye a Be.348.§ (2) bekezdésében írtaknak megfelelően a jelen ügyben felülbírálat tárgyát nem képezheti, mivel a felmentő rendelkezést fellebbezés nem támadta.

A másodfokú katonai tanács a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjában írtakra figyelemmel a vádlottnak a nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a tényállást a vádlott személyi körülményei tekintetében annyiban egészíti ki, hogy: „1985. augusztus 18-tól 2005. november 1-ig teljesített hivatásos katonai szolgálatot. A 2015. év során, mint önkéntes műveleti tartalékos a századosi rendfokozatba előléptették”.

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a vádlott és védője új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak, ténylegesen valamely konkrét megalapozatlansági okot sem jelöltek meg. Az elsőfokú katonai tanács által rögzített, és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így a vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újra értékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül a vádlott felmentésére irányuló fellebbezésre eredményre nem vezethetett. Mivel az

elsőfokú ítélet indokolása hivatkozott részét és a másodfokú bíróság a tényállás részének tekinti, ezért a hatályon kívül helyezésre irányuló ügyészi indítvány sem vezethetett eredményre.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor ... vádlott bűnösségét a Btk.345.§ -ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétségében megállapította. A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú katonai tanácsnak az ítélet 3. oldal utolsó, valamint a 4. oldal 1-4. bekezdéseiben kifejtett jogi álláspontját. Mivel az elsőfokú katonai tanács csupán egyetlen a 2014. szeptemberi szolgálati jegy tekintetében állapította meg, hogy az valótlan tartalommal került kitöltésre, majd került leadásra a vádlott által, így helyes az adott bűncselekmény tekintetében a folytatólagosságra történő utalás mellőzése is.

A törvényszék katonai tanácsa ítéletében helytállóan sorolta fel a joghátrány meghatározatása során figyelembe vehető körülményeket. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a tartalékos katonai szolgálatát önkéntesen teljesítő vádlott által elkövetett kisebb súlyú vétsége miatt indokolatlan büntetés kiszabása, elegendő vele szemben intézkedés alkalmazása is. Az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények körében hivatkozott az időmúlásra, melyet azonban az elsőfokú ítélet kihirdetése óta bekövetkezett további időmúlásra figyelemmel, nagyobb súllyal kell figyelembe venni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott cselekménye már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen vele szemben, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a Btk.64.§-a alapján megrovásban részesítette, mivel a büntetési célok ezáltal is elérhetőek.

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azt a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be.372.§ (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. március 24.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
előadó bíró

Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk.
bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2017. március 24.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül:
Iván Erika

bíróági ügyintéző